"El poema el faig amb poc temps, producte de la inspiració de l'instant"

El passat 28 de novembre, l'Eduard Miró Saladrigas, poeta, activista cultural i director d'escola, entre altres ocupacions, i consoci nostre, va rebre la Medalla d'Honor de Barcelona en un solemne acte celebrat a l'Ajuntament de la ciutat. En Nicasi Camps l'ha entrevistat per aquest butlletí.

Mestre d'escola. Poeta. Filòleg de català. Promotor cultural múltiple. Amb espais setmanals a la ràdio. Premiat i reconegut arreu. Cerco una definició en un dels seus llibres i en trobo una que m'agrada per a ell: se'l valora com un escultor de versos. L'entrevista és fluïda i amena. Estem més de dues hores. Però, malgrat tot, el temps se'ns fa curt. Impossible recollir tot el que fa i diu. Fins m'atreveixo a preguntar-li si la família (esposa, filles i pares), el veuen i em respon que sí, ja que la Montserrat Gales, l'esposa, és la seva mà dreta. Co-directora de l'escola amb ell des del 2000 i seguidora fidel de totes les seves activitats, recitals, concerts, xerrades i diverses intervencions culturals arreu del país.

L'Eduard Miró neix el 1959 en un extrem del barri del Poblenou, a tocar del Besòs. Allí, el seu pare, Magí Miró, de Tarragona (el nom de Magí ja ho diu tot), funda l'escola el 1950. Ja gran, un dia convida la jove Dolors Saladrigas, la mestra de pàrvuls, a anar al cinema, ella accepta i al cap de poc es casen. Però per als alumnes serà tota la vida la senyoreta Lolita. L'escola és mixta, nens i nenes junts, des de sempre, però en l'època franquista han de superar les inspeccions, separant-los. Però nosaltres volem saber més del poeta.

El teu primer vers, qui te'l va inspirar?

La meva dona, la Montserrat. Als divuit anys. Ella des de sempre és la meva musa.

La teva poesia respira fe, de qui la vas aprendre?

Primer, és clar, dels pares. Però jo no era un jove especialment creient, trepitjava poc l'església, però quan vaig conèixer la meva esposa, d'ella i del seu exemple vaig aprendre molt. Tota la seva família era molt religiosa, amb persones amb vocació i escolans, amb en Cassià M. Just, l'abat de Montserrat, que és qui ens va casar i qui em va seguir fidelment com a poeta.

Podríem dir, doncs, que la Montse et va convertir?

No. Només em va ensenyar el que feia. Un dia em va dir si volia anar amb ella a missa. I em va agradar, m'hi vaig trobar bé. Més tard, al Sagrat Cor, vaig escoltar l'avui arquebisbe de la Seu d'Urgell monsenyor Joan-Enric Vives parlant de l'espècie de mercadeig entre l'home i Déu, allò de "si em dones tal o qual cosa, jo et prometo que...". Per què no capgirem la promesa, deia, i som capaços d'ofrenar primer nosaltres i que Déu, si ho vol, ens concedeixi el que sigui? Em va fer rumiar i em vaig dir: Tu què saps fer? Poesia, vaig pensar. I li vaig oferir la meva obra, sense demanar res, tot i que tenia un problema de salut, no greu, però sí molest i persistent. La malura se'm va resoldre de sobte. Tot i que l'execució del poemari em va dur anys.

I el títol del poema és...?

El poemari amb el cd és diu **Perfum de silenci**. N'estic ben satisfet. Ha agradat molt, obtenint elogis i bones crítiques, fins i tot dels qui podríem dir agnòstics. Tinc una amiga poeta que m'ha confessat que l'havia impactat i que tornava a reconsiderar coses de fe que ja havia donat per resoltes negativament.

La teva poesia és molt elaborada?

No. Totalment espontània. El poema el faig amb poc temps, producte de la inspiració de l'instant. En el llibre que acaba de sortir, **Morir d'amor a Tavertet, al capvespre**, el tinc classificat en cinc apartats: 1) L'immensimisme (l'arquitectura de l'immens i del mar). 2) El transcendent (poesia del silenci), aquí hi incloc les Nadales. 3) La tendresa. 4) L'humà. Solidaritat (tot el que afecta al nostre proïsme.) 5) L'amistat (en l'ample sentit de la paraula). És el poema que m'han dedicat en el 50è aniversari .

Ets mantenidor dels Jocs Florals de Perpinyà, on vas obtenir el títol de Mestre en Gai Saber, la Flor Natural i la Medalla de la Vila. Digue'm alguns altres premis importants?

Em dóna un dels seus llibres, on hi consta una relació, i en trio uns quants: Fou llorejat amb dos primers premis d'Història de Catalunya de poesia per a Mestres i de Teatre per a nois i noies convocat per Acció Escolar del Congrés de Cultura Catalana (1988). Ha intervingut en diversos recitals com autor i com rapsoda. Sense oblidar-nos que aquest 28 de novembre l'Ajuntament de Barcelona, li haurà imposat la Medalla d'Honor de la Ciutat, que ha motivat aquesta entrevista. També és responsable dels divendres poètics del Centre Comarcal Lleidatà, càrrec que anteriorment havien exercit dos altres poetes poblenovins, vinculats també al nostre Centre i que han estat entrevistats en aquestes pàgines: Antón Sala-Cornadò i Conxita Julià.

I encara hi ha altres actes que afecten al Poblenou com els recitals ***Testos per Textos*** *en quatre barris del Districte, i, en el Casino l'Aliança una marató poètico-musical dedicada a Pau Casals en el 50è aniversari de la Declaració dels Drets Humans. I els festivals de Fi de Curs de la seva escola i la Setmana de*

Poesia de Barcelona al nostre Centre. A més de tres recitals al Fòrum de les Cultures del 2004.

Com t'ho fas per mantenir tanta activitat...? La família et veu per casa?

Dormint poc, i d'altra banda, la Montse m'acompanya molt, em veu actuar i em dóna força.

I com que l'esposa entra en aquell moment al despatx, li pregunto:

L'Eduard què és millor: poeta, rapsoda o cantant?

Rapsoda! *-respon ràpida, però al moment matisa-* bé... posem poeta i rapsoda.

T'hi sents a gust en la nova faceta de cantant?

Ser cantant és la meva professió frustrada. Em ve de sempre. Jo havia estudiat música i de petit cantava molt bé, però als 10 anys el meu pare va considerar que era una pèrdua de temps i que em dediqués a estudiar de cara a l'escola. Però sempre ho he fet. La de vegades que he cantat en un "karaoke"! M'ho van proposar i vaig gravar 3 de les cançons en el CD que acompanya el llibre. Amb un parell d'enregistraments va sortir a la llum.

I, per si fos poc, has fet una pel·lícula.

Sí. Amb mi hi intervé la Mariel, noia d'ascendència anglesa que parla amb català, cantant de diverses de les meves poesies musicades i el compositor i pianista Salvador Pané. La pel·lícula és quasi una *road-movie*. Té una durada de 80 minuts. El Canal 33 ha comprat els drets per tres anys. Ja la van emetre per aquest canal el dia de Sant Jordi d'enguany.

Amb premis o sense, per tu quines són les teves millors poesies?

Una ja l'he dita, **Morir d'amor a Tavertet, al capvespre** (1), **A l'amic, Nadal a Viver, Les llàgrimes de sant Llorenç, Pentinaves la nit, Pre-pòstum, Dorm, mar, dorm**...

Les teves filles, conreen la poesia?

Sí, i ja han estat guardonades en diverses ocasions.

Projectes?

Uns quants llibres. Un d'especial de fotografies i poemes; seguir amb els recitals i tirar endavant l'escola que ens ocupa tot el temps; un llibre de poesia per a infants i un assaig que em van demanar sobre Emili Polit, poeta i astròleg d'Alella.

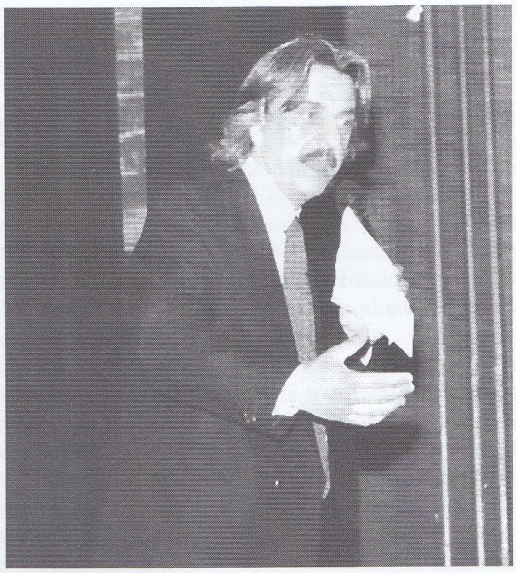

A l'acabar l'entrevista li he demanat una Nadala seva i ell ha elegit aquest acròstic:

Nadal en el Poblenou

Neva en silenci
Arran de pluja
Dolçor de nata
Acaronant la sorra
L'ona s'agenolla
i el mar prega...

Eduard Miró

Li parlo dels recitals poètics iniciats ara al Centre, en un dia de Lectures Teatrals, oferint-li la possibilitat d'afegir-s'hi. No diu que no. En parlaré amb els de la Secció de Teatre. També, com que em diu que l'únic que li manca de fer en un escenari és d'actor, li proposo una prova en una de les properes Lectures Teatrals. Tampoc no ho descarta.

Ja que has esmentat l'escola, tornem-hi. Seguirà el català com la llengua vehicular?

Lluitarem perquè segueixi així. Tot i que els nostres alumnes siguin la majoria de parla castellana i estrangers, aquí no tenim problemes. Els problemes els provoquen alguns polítics. Tenim un alumne búlgar d'onze anys que als 15 dies ja es defensava amb el català i, al mes, el parlava molt fluid. Els nanos ho aprenen tot de seguida. Potser per alguna cosa de les que fem la Fundació Jaume I ens va concedir el Premi Baldiri Reixac.

Teniu famílies d'altres confessions, hi ha diferències pel sant Crist de les aules? (2)

És el que et deia abans: cap ni una, ni amb la llengua ni amb la religió. Aquestes famílies el que volen es integrar-se. I si els seus fills fan poemes en català i guanyen premis, n'estan molt orgullosos. No fa massa l'escola va guanyar dos anys seguits el primer premi de poesia de totes les escoles de Barcelona. Doncs elles van ser les primeres en celebrar-ho.

La conversa és fluida, fins ens descobrim amics comuns fora dels del barri.

Aquí com us considereu, del Poblenou o del Besòs?

Del Poblenou! El Besòs, si de cas, comença dos carrers més enllà, al carrer Maresme. Ara tenim la comunitat molt més tranquil·la, després que els Mossos fessin aquella batuda que ens va treure els grups mafiosos que robaven el coure de les línies dels trens.

No és ofensiu per els catalans que el nom d'un carrer tant important com el vostre, Cristòbal de Moura, estigui dedicat a un portuguès traïdor a la seva terra, a favor de Castella?

Sí, tens raó. Però pràcticament ningú el coneix, ni sap qui era i tant els fa. De vegades val la pena conèixer la història per fer-nos adonar del menyspreu en què ens tenen.

Nicasi Camps i Pinós

NOTES

(1) Ara entenc el poeta/ morir d'amor a Tavertet/ en l'instant que el sol es pon el pi i l'alzina/ Capgirant des de l'infinit/ m'enlluerna el rogent i les ninetes espurnegen al ritme del batec del cor.

(2) I davant de la seva mirada,/ a sobre de la pissarra/ aquella creu de fusta,/ que hi clavà el meu pare.